Zaterdag 15 Januari 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang, No. 4106

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 2.00 per maand [Aruba ƒ 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Twee millioen Kilogram op Brunswijk.

Poolse regering wil met Russen onderhandelen.

NACHTELIJKE AANVALLEN OP DUITSLAND.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht hebben vliegtuigen van het Bommenwerperscommando een zeer hevige aanval gedaan op Brunswijk, belangrijk middelpunt van de Duitse vliegtuig- en machinebouwkundige industrie. Ongeveer 2000 ton aan bommen werd geworpen en er werden grote branden achtergelaten. Mosquito's vielen Maagdenburg en Berlijn aan en andere vliegtuigen bombardeerden doelen in Noord-Frankrijk en legden mijnen in de vijandelijke wateren. 38 Onzer vliegtuigen worden vermist" (Londen, (AP) 15.1).

HEVIGE BOMBARDEMENTEN OP NOORD-FRANKRIJK.

Als volgt luidt een gezamenlijk communiqué van de Noordamerikaanse Luchtmacht en het Britse Ministerie van Luchtvaart:

„Grote formaties zware, middelzware en gevechtsbommenwerpers vielen gisteren militaire doelen in Noord-Frankrijk aan. Het weer was helder en er zijn goede resultaten geboekt.

Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators, geëscorteerd door Noordamerikaanse Thunderbolts, Lightnings en Mustangs vielen alle aangewezen doelen aan. De vijandelijke weerstand was zwak. 9 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield door de zware bommenwerpers en 14 door de gevechtsvliegtuigen. Noordamerikaanse middelzware bommenwerpers (Marauders). Britse en Geallieerde middelzware, lichte en gevechtsbommenwerpers (Mitchells, Bostons, Mosquito's en Typhoon bommenwerpers) deden ook een reeks aanvallen. Het geleide en de dekking werden geboden door gevechtsvliegtuigen van de Raf, de Dominions en de Geallieerden. 4 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield, waarvan 2 door Marauders en 2 door gevechtsvliegtuigen. Van deze verrichtingen worden 6 bommenwerpers, waaronder 3 zware, 3 gevechtsbommenwerpers en 7 gevechtsvliegtuigen vermist" (Londen, (AP) 15.1).

OM EN BIJ GIBRALTAR.

Doordat te Gibraltar aan boord van een vrachtschip 4 nieuwe Noordamerikaanse automobielen zijn aangekomen doen geruchten de ronde, volgens welke Eisenhower zijn hoofdkwartier op de Rots vestigt. 5 Noordamerikaanse torpedojagers voeren Vrijdag de haven van Gibraltar binnen, komende van de Atlantische Oceaan. 40 Geallieerde koopvaardijschepen, waarvan sommige geladen zijn met oorlogsmateriaal, een Brits slagschip, een kruiser, verschillende korvetten en twee Italiaanse torpedojagers liggen in de baai van Gibraltar (La Linea, (AP) 15.1).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„De troepen van het Byelo-Russische front hebben als gevolg van een vaardige flankeerbeweging heden 14 Januari de gebiedscentra van Byelo-Rusland, de steden Mozyr en Kalinkovitsji — een groot spoorwegknooppunt — veroverd alsook meer dan 40 andere plaatsen.

Hiertoe behoorden de grote plaatsen Gorobotsji, Rudnya-Gorbovitsjikaya, Bobry, Kozinki, Goricskobitsj, Zagoriny, Sjestukbitsj, Zakovitsj, Skrygalocov, Besedki en de spoorwegstations Klincsk, Katsjury en Kozinsky.

Ten Westen en Zuid-Westen van Sarny vervolgden onze troepen hun offensieve gevechten en veroverden zij het districtscentrum van het Rovnogebied Stephen alsook meer dan 30 andere plaatsen.

Ten Westen en Zuid-Westen van Novograd-Volynsk leverden onze troepen offensieve gevechten waarbij zij verschillende plaatsen veroverden.

Ten Oosten van Vinnitsa sloegen onze troepen nog op succesrijke wijze de tegenaanvallen van grote strijdkrachten vijandelijke tanks en voetvolk af en brachten zij hem hevige verliezen toe aan manschappen en materiaal.

In andere sectoren van het front heersten er verkenningsactiviteiten en werd artillerie- en mortiervuur gewisseld. Op enkele punten werden gevechten van plaatselijk belang geleverd. Op 13 Januari vernielden of ontwrichtten onze troepen aan alle fronten 9 Duitse tanks. 3 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 15.1).

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUÉ.

„In Midden- en West-Bosnië duren de bittere gevechten voort. Duitse colonnes wisten op te rukken naar Konikice en Serajewo en de steden Bugojno en Gornji-Vakuf te bezetten.

In Midden-Bosnië slaagden de Duitsers erin de stad Prnjavor te nemen. De gevechten worden voortgezet in de omgeving. Nabij de stad Kotor Varos werd een Duitse colonne verpletterd. Tussen Banjaluka en Cadjavitsj viel een Duitse colonne aan en leed hevige verliezen. In Oost-Bosnië vervolgen onze eenheden met succes hun offensieve verrichtingen. Eenheden van de 16e divisie veroverden de stad Obijelina en de plaats Jamja. In Servië werd de plaats Ivanjica ten Zuiden van Cacak genomen door eenheden van onze 2e divisie na gevechten welke 48 uur duurden waarbij den vijand hevige verliezen werden toegebracht. 60 Duitse en Bulgaarse soldaten alsook Tsjetniks werden gevangen genomen. In Herzegowina verbraken eenheden van de 11e Herzegoweense brigade de spoorlijn van Dubrovnik naar Mostar. De stations van Luck, Jasenica en Niklic werden vernield. Te Trebanje en Ljubinje werd een afdeling Tsjetniks opgeruimd. Eenheden van de 10e Herzegoweense brigade waren vier dagen lang in harde gevechten gewikkeld nabij Gacko en Fojnic.

In Croatië hebben vooruitgeschoven eenheden de spoorlijn tussen Zagreb en Beograd vernield nabij Draganici. Twee bruggen op de verkeersweg van Zagreb naar Karlovac werden opgeblazen. Eenheden van de 10e divisie waren gewikkeld in harde gevechten nabij Nova Graviska; hierbij brachten zij den vijand zware verliezen toe. De spoorlijn in Banova Jaruda werd vernield en het verkeer werd gedurende 30 uren lamgelegd. In Slowenië zijn Sloweense en Croatische eenheden gewikkeld in succesrijke gevechten in de gebieden van Novomesto, Fiume en in het Sloweense kustgebied" (Londen, (AP) 15.1).

JOEGOSLAVISCHE UITGEWEKENEN IN HET MIDDEN-OOSTEN.

Officieel werd te Caïro bekend gemaakt, dat enkele honderden uitgewekenen uit Joegoslavië zijn aangekomen in het Midden-Oosten. De uitgewekenen zijn oude mannen, vrouwen en kinderen uit de gebieden van Joegoslavië, welke door de guerrillero's bezet zijn. Onder hen bevindt zich de 20-jarige guerilla-amazone Olga, een meisje met prachtig haar dat reeds 150 Duitsers naar de andere wereld geholpen heeft. Zij vecht reeds twee jaren lang in Joegoslavië vooral in Montenegro, Bosnië en Dalmatië. Olga's familie werd door de Duitsers vermoord als represaille tegen haar. Haar broeder, zuster en ouders werden opgehangen en hun dorpswoning werd verbrand.

Ooggetuigen, die de aankomst der refugié's in het Midden-Oosten bijwoonden, zeiden, dat zij in goede toestand schijnen te verkeren, hoewel de „kinderen er bleek en onsmakelijk uitzien en kwalijk zieken". Allen schijnen zo spoedig mogelijk de strijd tegen den vijand te willen voortzetten. De reden waarom zij naar het Midden-Oosten werden overgebracht is dat voedsel voor hen zou moeten worden aangevoerd per schip indien zij waren gebleven waar zij zich bevonden. Allen zijn slachtoffers van de felle Duitse represaille-campagnes en allen kunnen hartverscheurende verhalen vertellen van hun persoonlijke ondervindingen.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN ALGIERS.

„**Te land:** De opmars der Franse troepen aan het front van het 5e leger wordt voortgezet. Drie nieuwe hoogten en de stad Acquafondata zijn thans veroverd. Vijandelijke tegenaanvallen zijn afgeslagen. Het Britse geschut is actief aan de fronten van het 5e en het 8e leger.

In de lucht: Het vliegveld van Mostar in Joegoslavië onderging gisteren een geconcentreerde aanval door een grote strijdmacht van geëscorteerde zware bommenwerpers. Een grote hoeveelheid brisant- en scherfbommen werd geworpen op de hangars en branden en ontploffingen ontstonden.

Lichte bommenwerpers en gevechtsbommenwerpers deden uitvallen naar de vijandelijke scheepvaart in het gebied van Sibenik. Verschillende koopvaardijschepen werden in brand gezet. Kanonstellingen werden aangevallen te San Elia en San Giuseppe. Voltreffers werden geplaatst op de kaden te Anzio. Middelzware bommenwerpers vielen de spoorbrug te Pontecorvo aan. 4 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield; 5 onzer toestellen worden vermist" (Algiers, (AP) 15.1).

OVER HET POOLSE ANTWOORD.

Britse officiële kringen en de pers prezen het Poolse antwoord op het Russische voorstel ten aanzien van de grenskwestie en verklaarden, dat de kansen voor een regeling van dit grootste probleem onder de Verenigde Landen nu uitmuntend geworden zijn. De Britse regering wil volgaarne optreden als bemiddelaarster samen met de Verenigde Staten nu de Polen in het biezonder gevraagd hebben de Pools-Russische betrekkingen te herstellen teneinde de Poolse ondergrondse beweging in overeenstemming te brengen met de opmars van het Rode leger.

De diplomatieke correspondent van de Londense Times zeide, dat zowel Groot Britannië als Rusland de Polen kunnen verzekeren, dat zijn grenzen naar het Westen zullen worden uitgebreid als schadeloosstelling voor de aanvaarding van de Curzonlinie gelijk door Rusland voorgesteld. „Dit opent voor de Polen het vooruitzicht van de aanwinst van rijke gebieden inplaats van de grotere doch minder productieve gebieden die men in het Oosten zal moeten opgeven."

De pers prees vooral het „wijze Poolse antwoord een staatsman waardig", vaa door „polemieken" worden voorkomen de gelegenheid te baat genomen wordt welke door de Russen werd geboden om te komen tot feitelijkheden in de onderhandelingen (Londen, (AP) 15.1).

AANVAL OP DUITS CONVOOI.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„Beaufighters van het Kustcommando vielen gisteren de vijandelijke scheepvaart onder de Noorse kust aan. Twee middelgrote koopvaardijschepen werden getroffen door torpedo's en verschillende geleideschepen werden beschadigd. 3 Onzer vliegtuigen worden vermist.

Het Duitse Internationale nieuwsagentschap zeide, dat verschillende formaties van Britse torpedo-vliegtuigen op 14 Januari Duitse convooien aanvielen voor de Noorse kust. 3 Van de 26 aanvallende Beaufighters zouden zijn neergeschoten door de geleideschepen en gevechtsvliegtuigen. Slechts één schip zou getroffen zijn. (Londen, (AP) 15.1).

DE AANVALLEN DUREN VOORT.

In het Zuidwestelijk deel des Stillen Oceaans hebben de troepen van het Noordamerikaanse 6e leger in het gebied van Arawe op Nieuw Britannië overvallen gedaan op de Japanse stellingen. De Noordamerikanen, die voornamelijk uit Michigan en Wisconsin afkomstig zijn, drongen door de vijandelijke verdedigingswerken heen nadat het pad was gereedgemaakt door grof geschut.

Op Nieuw Guinea is de Japanse basis te Sio thans binnen het bereik der Australische kanonnen. De Japanners, die gevangen zitten tussen de oprukkende Australiërs en Noordamerikanen te Saidor, pogen hun troepen en voorraden met behulp van schuiten te ontruimen, doch deze worden verpletterd door Geallieerde vliegtuigen en torpedoboten.

In voortzetting der dagelijkse bombardementen op Rabaul hebben Noordamerikaanse vliegers wederom de vijandelijke installaties in het gebied van deze Japanse basis bestookt. Tegelijk werd Kaap St. George, aan het Zuidpunt van Nieuw Ierland, flink onder handen genomen. Verschillende Japanse vliegtuigen werden boven het doel neergeschoten.

BOMBARDEMENTEN.

Bericht wordt, dat Mitchell-bommenwerpers aanvallen hebben gedaan op Koepang en op Lautem (Timor). Alle bommen, die op Lautem geworpen werden, hebben doel getroffen.

Het nieuws van vandaag.

Ongeveer twee millioen kilogram aan springstoffen, phosphor en staal regende in de afgelopen week neer op Brunswijk, de Duitse nijverheidsstad, die zich in de afgelopen week reeds eerder in de aandacht van de Geallieerde luchtmacht mocht verheugen. Het Britse Ministerie van Luchtvaart noemde de aanval „zeer hevig" en zeide, dat er grote branden werden gesticht. Het is best mogelijk, dat deze industrie-stad (vroeger hoofdstad van de Vrijstaat Brunswijk), welke slechts 150.000 inwoners telt, meteen is weggevaagd van de kaart in aanmerking genomen de reusachtige schade, welke in een stad als Berlijn door een dergelijke soortige aanval werd aangericht. De binnenstad van Brunswijk ligt op een eilandje door twee armen van de Oker ingesloten. Er zijn heerlijke parken en promenaden, die sinds 1800 de plaats der oude vestingmuren innemen. Architectonisch belangrijke kerken zijn er o.m. de Romaanse dom die in 1173 door Hendrik den Leeuw werd gebouwd, met talrijke kunstschatten, die de nazies echter reeds zullen hebben weggesleept, voorts de Catharinakerk (12e eeuw), de Martinikerk (12e eeuw), de Andreaskerk (12e eeuw) enz.

Berlijn en Maagdenburg werden ook geplaagd door Mosquito's en bovendien werden mijnen in vijandelijke wateren gelegd en doelen in Noord-Frankrijk aangevallen. De aanval op Noord-Frankrijk was een voortzetting van de grote dagaanval, waaraan door vrijwel alle soorten Noordamerikaanse en Britse vliegtuigen werd deelgenomen.

De Russen hebben Mozyr veroverd en ook het belangrijke spoorwegknooppunt Kalinkovitsji aan de lijn Leningrad-Odessa. Naar het schijnt hebben de Sovjet-kozakken reeds de aftocht der Duitsers afgesneden, die uit Mozyr vluchten. In Polen wordt de opmars voortgezet ten Westen en Zuid-Westen van Sarny. De Russen schijnen gesteund te worden door sommige Poolse guerrillero's, maar niet door allen. Misschien zullen zij de volle steun krijgen van de Polen als het grensgeschil geregeld is. Dit kan spoedig geschieden nu de uitgeweken regering in Londen heeft te kennen gegeven hierover met de Russen te willen onderhandelen.

In Italië hebben de Franse troepen de stad Acquafondata veroverd ten Noord-Oosten van Cassino. Ook namen zij nog drie belangrijke hoogten. Het Britse geschut is intussen actief aan de fronten van beide Geallieerde legers in Italië. De Geallieerde luchtmacht deed een verwoede aanval op het vliegveld van Mostar in Italië om zo de nieuwe Duitse campagne in dat land af te breuk te doen. In het krijgsgebied van de Stille Oceaan vinden uitgebreide luchtaanvallen plaats op Japanse doelen. Ook doelen in Nederlands Indië werden bestookt.

Meerderheid U. S. A. wil meedoen aan Volkenbond.

Roosevelts kansen voor 4e termijn blijven stijgen

De massa der Zuidelijke Democraten ook voor Roosevelt.

(Van Aneta's biezonderen correspondent).

In de laatste maanden is er heel wat loze praat geweest over de beweerde verslechting van de toestand in de Verenigde Staten van Noord-Amerika zelf.

Wanneer men echter de stromingen van de publieke mening hier in Noord-Amerika nagaat, blijkt er weinig reden tot pessimisme te bestaan — tenminste voor zoverre het de denkwijze van het Noordamerikaanse publiek betreft. Niettegenstaande de weinig opwekkende klanken afkomstig van Washingtons Capitol Hill aan de ene kant en van de zogenaamde „intellectuele" kringen aan de andere, is de Noordamerikaanse bevolking (heel wat vrolijker dan de heren politici) op de weg naar een algehele oorlog.

Meer dan dat; de stroming gedurende 1943 toont wel duidelijk aan, dat de Noordamerikanen voortdurend meer bereid zijn samen te werken met andere landen na de oorlog en minder vatbaar zijn voor isolationistische propaganda naarmate de oorlog langer duurt.

In October 1942, bijvoorbeeld, dachten minder dan twee van de drie Noordamerikanen, dat dit land na deze oorlog een werkzamer aandeel in internationale zaken behoorde te nemen dan na de laatste. In November 1943 was, volgens het Office of Public Opinion Research, de verhouding gestegen tot bijna vier van de vijf.

In antwoord op een vraag, die de National Opinion Research Center in September 1943 stelde, nl.: „Indien er na de oorlog een Volkenbond gevormd zou worden, gelooft u, dat het een goed of een slecht idee zou zijn voor de Verenigde Staten om er zich bij aan te sluiten?", zei 81% zonder enige reserve, dat het een goed idee zou zijn, vergeleken met 68% een jaar tevoren. Het aantal, dat zei, dat het een slecht idee zou zijn, viel van 15% tot 8%, terwijl de weifelende groep een overeenkomstige daling vertoonde.

Het Noordamerikaanse publiek vertoont meer realisme in zijn begrip voor de kracht en het uithoudingsvermogen van den vijand dan sommige ambtenaren doen. De invasie van Noord-Afrika bracht een jaar geleden een scherpe val in de gemiddelde schatting van de algemene duur van de oorlog en wel van bijna drie tot minder dan twee jaar.

Maar de invasie van Sicilië en Italië en de val van Mussolini's régime bracht een dergelijke valse vrolijkheid niet teweeg. In October 1943 verwachtten slechts vier van de tien Noordamerikanen, dat Duitsland in het midden van 1944 zou opgeven, wat op eenzelfde verhouding als twee maanden tevoren neerkwam.

In het eerste jaar van de oorlog sprak ongeveer een derde van de bevolking zich voor vredesonderhandelingen met Duitsland uit, indien het Duitse leger Hitler zou omverwerpen. Deze verhouding verminderde tot 28% na de conferentie in Casablanca in het begin van 1943 en in October toonde de uitslag van een „Gallup poll" aan, dat slechts 24% zich uitsprak ten gunste van vrede met Duitsland, zelfs indien het Duitse leger alle bezette gebieden opgaf.

De mening tegenover Rusland is gunstiger geworden. Het percentage dergenen, die er op menen te kunnen rekenen, dat Rusland na de oorlog met ons zal samenwerken, was 47% in November 1943, vergeleken met 39% in het begin van 1942. Slechts 27% antwoordde op deze vraag ontkennend, vergeleken met 39% in de voorgaande stemming.

Een jaar geleden was de bevolking van mening, dat de vraag, hoe toekomstige oorlogen vermeden moeten worden, de belangrijkste was die Noord-Amerika te beantwoorden had, afgezien van het winnen van de oorlog.

In October 1943 echter noemde 58% het aanpassen van de binnenlandse staathuishoudkunde aan de gewijzigde omstandigheden het voornaamste probleem en slechts 13% noemde het „winnen van de vrede" als te zijn van het allereerste belang.

Drie-vierden gedeelte van de bevolking zou de staathuishoudkunde gaarne door een centraal regerings-lichaam geleid zien, teneinde ons als gids te kunnen dienen voor wat het opnieuw tewerkstellen van de millioenen lieden in de periode der demobilisatie betreft, volgens een stemming van het Office of Public Opinion Research.

De belastingdeskundigen van het Congres mogen er nota van nemen, dat 44% van de bevolking van mening is, dat de regering niet ver genoeg gegaan is in haar verzoek aan de bevolking om offers te brengen voor den oorlog, vergeleken met slechts 8% die denkt, dat zij te ver is gegaan.

Dit niettegenstaande het feit, dat de statistiek van „Fortune" van December 1943 laat zien, dat de helft van de bevolking het moeilijker vindt om rond te komen vergeleken met het vorige jaar en slechts 1/8 vindt het gemakkelijker om door het leven te gaan.

President Roosevelt handhaaft zijn positie de laatste maanden heel goed in de ogen van het Noordamerikaanse publiek. Het overzicht van „Fortune" van November 1943 liet zien, dat 74.5% van de bevolking vond, dat de President goed werk had verricht gedurende het verloop van de oorlog, vergeleken met 70.4% vijf maanden daarvoor. Wat binnenlandse problemen in verband met de oorlog betreft, vond 56% dat hij goed werk had verricht, dat een teruggang was van 1% bekende. Slechts 11% was van mening, dat de President het er op dit terrein matig had afgebracht; het overige percentage sprak van „vrij aannemelijk".

Uit al het bovenstaande blijkt, dat de zo dikwijls besproken „anti-Roosevelt stroming" haar oorsprong vindt in het feit, dat de tegenstanders van den President dit wel gaarne zouden zien, veeleer dan in de werkelijke mening van het publiek. Zelfs de Zuidelijke democraten, wier vertegenwoordigers in het Congres dikwijls zo luidruchtig zijn in hun oppositie tegen zo menige regerings-politiek, ondersteunen Roosevelt voor een vierde termijn met een 81% meerderheid, vergeleken met 80% in Juli 1943, volgens Dr. Gallup. Volgens de laatste berich-

(Vervolg op pagina 2).

CURAÇAO

HOOGEVEEN IN NEW YORK.

Aneta bericht uit New York, dat Mr. Henri Hoogeveen, administrateur van Financiën op Curaçao, Donderdag te New York is aangekomen.

IN MEMORIAM CHARLES J. DEBROT.

Gisteren bereikte ons het treurig bericht van het plotseling overlijden te Armero van ons veler vriend Charles J. Debrot.

In 1899 in gouvernementsdienst getreden, werd hij, na verschillende rangen en functies bij het gouvernement bekleed te hebben, in 1925 benoemd tot Advocaat-Generaal bij het Hof van Justitie in Curaçao.

Als bewijs van waardering voor zijn diensten bij het Gouvernement, werd hij in 1930 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Enige jaren geleden trad hij met pensioen uit de Gouvernementsdienst. Door zijn vriendelijk karakter en zijn eenvoud nam hij iedereen, die met hem in aanraking kwam, in.

Persoonlijk heb ik niet alleen uit ons beider lange diensttijd de aangenaamste herinneringen van onze vriendschap behouden, maar de genoegelijke Zaterdagavonden, waarop wij jaar in, jaar uit, reeds in het nachtelijk uur samen uit het huis van den ouden Heer Fensohn stapten, hij met zijn viool onder de arm en ik met mijn cello, nadat wij met Fensohn en Palm heerlijk kwartet hadden gespeeld, en meestal nog wat napraatten, in de regel over muziek, liggen mij nog vers in het geheugen. Later hebben wij onze wekelijkse samenkomsten verplaatst naar Scharloo ten huize van Dr. Maal, waar wij vele jaren met Mevrouw Maal trio hebben gespeeld.

Deze genotvolle muzikale bijeenkomsten werden op 19 Mei 1940 op treurige wijze verbroken, toen Charles het noodlottig telegram uit Nederland ontving, dat zijn zoon bij de verraderlijke overrompeling van Nederland gesneuveld was. De dood van zijn zoon heeft hem zo aangegrepen, dat hij sedert niet meer de oude was.

Kort geleden vertrok hij naar Bogota, waar zijn zuster woont, om daar heil te zoeken voor zijn geschokte gezondheid, maar het heeft helaas niet mogen baten, doordat hij in een vreemd land ver van zijn vrienden de eeuwige rust is ingegaan.

Rust zacht, vriend Charlie, moge uw achtergelaten weduwe en kinderen in de gedachte, dat gij in uw hoedanigheden als mens door ons allen in ere herdacht wordt, troost vinden om hun leed te dragen.

R. Boskaljon.

(Vervolg van pagina 1).

ten is het een feit, dat tweemaal zoveel Noordamerikanen bereid zijn eerder den President dan het Congres de verantwoordelijkheid voor het maken van de vrede toe te vertrouwen. Dit blijkt oa.. uit een onlangs gehouden Gallup-poll, die een 2—1 meerderheid laat zien ten gunste van het wijzigen van de wet, die een meerderheid van tweederde der stemmen in de Senaat vereist voor de bekrachtiging van internationale verdragen.

WORDT „VRIJ NEDERLAND" OP HET WESTELIJK HALFROND GEDRUKT?

Naar wij vernemen worden er door de Netherlands Publishing Company te Londen pogingen gedaan om „Vrij Nederland" in New York te doen drukken. Men verwacht, dat dit de aflevering op Aruba en Curaçao met 4 weken zal bekorten. Een en ander zal, zo horen wij, slechts uitgevoerd kunnen worden, wanneer het aantal abonnees hier toeneemt teneinde de onkosten te dekken.

Op zichzelf juichen wij het plan van harte toe. Zelf hadden wij gaarne gewild, dat het Gouvernement ervoor zorgde, dat wat meer en beter drukkerij-materiaal naar Curaçao zou komen, zodat dergelijke uitgaven op Nederlands grondgebied konden worden gedrukt, doch het schijnt, dat men voor alles geld heeft, behalve voor drukwerk. Wij hopen daarom, dat diegenen, die zich tot nu toe niet opgaven als abonnee zulks alsnog zullen doen, zodat het bekende uitgewekenen-weekblad eerder bij zijn abonnees zal zijn. Zoals men weet is de St. Augustinus-boekhandel zaakbehartiger van de Netherlands Publishing Company, zodat men zich met hem in verbinding kan stellen.

OPENING CLUBHUIS RIMBOEZWERVERS.

Morgenmiddag 15.30 uur zal aan het snijpunt van de Schottegatweg en de Santa Rosa weg het nieuwe clubhuis van de Rimboezwervers, die onder leiding staan van den Heer van Maal worden geopend.

De Rimboezwervers vormen een onderdeel der neutrale Padvinderij.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.: Voetbal** as. Zondag om 10 uur Tropials A — Dosko A (Nicolas); Tropials B — Dosko B (Leander); om 15 uur Ecuador — Centrum Santa Rosa 2; om 16 uur Jong Bonaire — Centrum Santa Rosa 1.

— **Wandelen:** 6 Februari 2e wandeltocht van de K.S.C.

WERK VAN NEDERLANDSEN GELEERDE IN HET BUITENLAND.

Aan de lijst van medische publicaties, geschreven door Nederlandse medici van Curaçao, welke wij op 24 Augustus en 28 September 1943 hebben afgedrukt, wordt weer een nummer toegevoegd:

22. **Dr. Ph. H. Hartz**, Tumor del Tipo Brenner (Boletin Clinico, Juli — Augustus 1943, Colombia).

Men kon slechts wensen, dat alle academici hier bezield waren met het élan dier weinigen, die ofschoon belemmerd door de geringheid der middelen, voortgaan de naam van de Nederlandse wetenschap in het buitenland hoog te houden.

WAAR DE STERRE BLEEF STILLESTAAN.

Morgenavond 16 Januari om 20 uur zal de toneelclub „Inter Nos" een opvoering geven van het schone stuk „Waar de Sterre bleef stillestaan".

De eerste opvoering was een groot succes.

Kaarten zijn verkrijgbaar bij de spelers, Pastorie Sta. Familia en des avonds aan de zaal.

LUX.

Nummer 4 van de eerste jaargang van „Lux" is weder verschenen en maakt een uitstekende indruk. Er is een bijlage van kunstphoto's betreffende het oude Joodse Kerkhof.

De voornaamste artikelen zijn: Geboortebeperking en publieke mening, door Pater r. Michaël Möhlmann O.P., Het oude Joodsche Kerkhof op Curaçao' door Dr. I. S. Emmanuel; Naar de wetgeving van 1869 door Dr. W. Ch. de la Try Ellis en Liturgie of ritualisme, door Dr. Joh. Hartog. Bovendien zijn er nog drie gedichten.

LAATSTE NIEUWS.

— **De Franse troepen in Italië** hebben Acquafondata veroverd. Ook namen zij de 1200 meter hoge berg Ferro. De opmars duurt voort. Sedert 12 Januari hebben de Fransen 250 gevangenen genomen.

— **De radio van Moskou** zeide, dat de patriotten in Frankrijk 1137 overvallen gedaan hebben op Duitse troepen- en goederentreinen binnen één week.

— **Gisterenavond** werden enkele bommen geworpen in het gebied van Londen, waardoor enige schade werd veroorzaakt. Er vielen ook enkele slachtoffers. Bommen, welke elders op de Zuidkust van Engeland geworpen werden, deerden niets en niemand.

— **De tweede** jaardag van Brazilië's verbreking der betrekkingen met de as zal op 28 Januari worden gevierd met een massa-betoging in het gemeentelijk theater van Rio de Janeiro, aldus meldde Radio Nacional van de Braziliaanse hoofdstad.

— **„Rode Ster"** meldt, dat Generaal Rokossovsky een flink gebruik maakt van de cavalerie om de vluchtende nazies in het Zuiden van Wit-Rusland te achtervolgen.

De Russen vorderen zo snel, dat de nazies soms in hun slaap gestoord worden en slechts met hun onderbroekje aan over het raam moeten springen in een poging om te ontsnappen. De Russen hebben nu — volgens het blad — de rivier de Ippa op ongeveer 20 kilometer ten Westen van Kalinkovitsji overgestoken waar deze in de Pripet uitmondt. Russische Stormovik vliegtuigen vallen de nazies ook voortdurend aan.

— Volgens het DNB is tengevolge van een aardbeving de dam aan het meer nabij Filipstad Varmland in het Zuidwestelijk deel van Zweden gebarsten. Er werd geen melding gemaakt van mogelijke slachtoffers.

De Heer en Mevrouw
F.W.L. de Meel- van Weeren
geven hierbij kennis van de geboorte van hun zoon
Hans - Willem
Santa Maria 14 Curaçao 15 Jan. 1944

De Kroniek der Victorie

8 Januari — Kirovograd door de Russen veroverd. Sofia hevig gebombardeerd.
10 Januari — De Russen stellen de Curzon-linie voor als basis voor de nieuwe grens met Polen.
11 Januari — Graaf Ciano en andere vroegere fascistische kopstukken terechtgesteld. Geallieerde vliegers doen een grote aanval op doelen in West- en Midden-Duitsland.
12 Januari — De Russen beginnen een nieuw offensief in Wit-Rusland.
13 Januari — Japanse ontruiming van het Huon-schiereiland op Nieuw Guinea gaande.

* * *

Het grote Russische winter-offensief neemt nog steeds in omvang toe en naar het schijnt zal het nog verder worden uitgebreid voordat in het Westen de Britse, Noordamerikaanse en andere Geallieerde strijdkrachten zich op het Europese vasteland zullen werpen. Dit is de mening, die in Geallieerde kringen heerst en dit is de mening, die in Duitsland bestaat. De nazie-propagandisten zullen zich dus ten doel moeten stellen het Duitse volk voor te bereiden op het ergste en daarom kan de crisis, welke Duitsland in dit jaar zal doormaken niet verheeld worden. In Berlijn en in Breslau kwamen dezer dagen de verschillende „Gruppenführers" bijeen om de toestand te bespreken en de politiek te vernemen, welke door de hogere bonzen, Goebbels en Himmler, werd vastgesteld.

Grote moeite zal het den heren niet kosten het Duitse volk ervan te overtuigen, dat het Russische offensief op dit ogenblik het grootste gevaar voor Duitsland vormt. Op de tweede plaats komt dan het Geallieerde lucht-offensief, dat voornamelijk tegen Duitslands binnenfront gericht is en op de derde plaats is er de dreiging der invasie.

Dit alles in aanmerking genomen zou het werkelijk niet te verwonderen zijn, indien — volgens de onbevestigde berichten van sommige persbureaux — Adolf Hitler een angstig hulpgeroep heeft gemaakt in de hoop, dat dit zijn Japanse bondgenoten zal bewegen tot een aanval op Russisch Siberië.

In ieder geval heeft George Stahmer, Duits Ambassadeur bij de Keizerlijke Regering van Nippon, besprekingen gevoerd met Mamoru Sjigemitsu, Tojo's Minister van Buitenlandse Zaken.

Als de bedoeling van Stahmer was om de Japanners tot een nieuwe onderneming tegen zulk een macht als de Sovjet-Unie aan te sporen, zal hij grote moeite hebben gehad. Want bepaald fleurig gaat het niet met de Japanse krijgsverrichtingen in de Stille Oceaan en Zuid-Oost Azië. Maar van de andere kant is de overweging wel der moeite waard voor asgenoot Nippon: een spoedige nederlaag van Duitsland zal Japan immers alleen laten tegenover de geweldige overmacht der Verenigde Landen.

Het ligt niet aan ons om te gissen welke keus Japan bij een dergelijk voorstel van Duitsland zal doen. Maar het is duidelijk, dat een Japanse steek in de rug van den Russischen beer een wanhoopsdaad zal zijn.

Voor Duitsland zou zoiets zeker zeer gelegen komen. De Wehrmacht moest in de afgelopen week de grote stad Kirovograd in de Oekraïne afstaan. Men zou hierbij nog kunnen noemen de namen van Sarny, Dombrovitsa, Mozyr, Kalinkovitsji en honderden andere kleinere plaatsen. En men zou kunnen nagaan over hoe grote afstanden de nazies moesten terugvallen voor de druk van het Rode leger. Dat deze afstanden enorm zijn, daar behoeft men niet aan te twijfelen. Iets meer dan een jaar geleden woedde nog de strijd om Stalingrad. En nu hebben de Russische heirscharen reeds bijna tweederden van de weg Stalingrad-Berlijn afgelegd. Als men het met een eenvoudig rekensommetje klaar kon spelen, dan zouden de Russen met het volgende Nieuwjaar de puinen kunnen bezichtigen, welke in Berlijn aangericht werden door de Royal Airforce. Maar de oorlog is nu eenmaal geen rekensommetje. Vandaag kan het schitterend gaan en morgen weer niet. Iets dergelijks als de Poolse quaestie bijvoorbeeld — waarop wij later apart hopen terug te komen — zou alles spaak kunnen doen lopen. Dit neemt echter niet weg, dat de Geallieerde kansen uitmuntend zijn, zó zelfs dat verschillende bevoegde krijgers het einde van de Europese oorlog in de loop van dit jaar voorspeld hebben. Vóór dit einde is dan nog het grootste bloedbad en de grootste verwoesting aller tijden beloofd: de invasie.

Hoe ver kan dit nog zijn? Eén maand, twee maanden, drie maanden......

Voorlopig bepalen de Verbondenen in het Westen zich nog tot hevige luchtaanvallen op de doelen, die voor Hitlers oorlogvoering van belang zijn.

Dinsdag jl. vond een der grootste dagaanvallen van de oorlog plaats waaraan meer dan 1200 vliegtuigen deelnamen. Een reusachtig luchtgevecht woedde boven Duitsland. Er werden staaltjes van vernuft en heldenmoed vertoond door vriend en vijand. Wij hebben het resultaat van deze onderneming vernomen en dit resultaat is ontegenzeggelijk een ernstige klap voor de nazies geweest. Behalve dat talloze Duitse toestellen werden neergeschoten — niet zonder Geallieerd verlies — werden belangrijke Duitse vliegtuigfabrieken vernield of beschadigd.

Behalve boven Europa nam echter ook in het krijgsgebied van de Stille Oceaan de luchtactiviteit toe. De Marshall-eilanden worden nog voortdurend onderworpen aan luchtaanvallen, terwijl de Japanners pogingen doen er hun garnizoenen te versterken en de verdedigingswerken nog op te voeren.

Blijkbaar zijn zij door het verlies van de Gilbert-eilanden tot de overtuiging gekomen, dat de atollen niet goed genoeg versterkt kunnen zijn tegen de Noordamerikanen. En zeker zijn zij ook vastberaden de Marshall-eilanden tot het uiterste te verdedigen als de Noordamerikaanse invasievloot er opduikt.

Maar hoewel in het Centrale deel van de Stille Oceaan de strijd nu beperkt is tot het luchtruim, wordt in het Zuidwestelijk gebied waar MacArthur en Halsey de toon aangeven, te land, ter zee en in de lucht gevochten.

Op Nieuw Guinea zagen de Japs hun aftocht afgesneden door de Noordamerikaanse landing te Saidor. Dies kozen zij de vlucht over zee met het noodlottig gevolg, dat tientallen schuiten aan stukken geschoten werden. Op Nieuw Britannië moesten zij steeds meer wijken voor de Noordamerikaanse mariniers. En ook hier had de Geallieerde luchtmacht het overwicht. Rabaul bleef vrijwel geen dag ongemoeid. Deze basis is trouwens het doel, dat MacArthur zich nu gesteld heeft op weg naar de Philippijnen. Voor de vele Japanse troepen, die zich op Nieuw Britannië bevinden, is Rabaul nog de aangewezen voorraadbasis. Wordt deze basis geëlimineerd, dan zullen 's Keizers troepen op Nieuw Britannië het kwaad te verduren krijgen. Steeds nauwer moet de ring daarom toegehaald worden en het is niet onwaarschijnlijk, dat de Noordamerikaanse troepen nu voet aan land zullen zetten op Nieuw Ierland, het eiland dat als een domper op Rabaul schijnt te passen. Kaap St. George en ook Kavieng op Nieuw Ierland mochten meermalen bezocht worden door de Geallieerde luchtmacht. Dat deze bezoeken verre van vriendschappelijk waren, behoeft geen nader betoog.

WERELDNIEUWS

ZIJ VREZEN DE INVASIE IN HET NOORDEN.

Het Scandinavische Telegraafbureau dat onder Duits toezicht staat deelde mede, dat volgens betrouwbare kringen in Oslo 4000 personen geëvacueerd zijn uit Tromsö, aangezien daar de vrees toeneemt, dat de Geallieerden een invasie in het Noorden van Noorwegen zullen ondernemen. Er zouden ook geruchten de ronde doen omtrent de ontruiming van Narvik en Harstad (Stockholm, (AP) 15.1).

GROTE LUCHTAANVAL OP RABAUL.

De radio van Tokio deelde mede, dat volgens het communiqué uit het Keizerlijk Hoofdkwartier 160 Geallieerde vliegtuigen Vrijdagmorgen een aanval hebben gedaan op Rabaul. Het communiqué beweerde, dat als gevolg van de doeltreffende onderschepping 65 vijandelijke (Geallieerde) aanvallers werden neergeschoten. Van Geallieerde zijde is dit niet bevestigd (New York, (AP) 15.1).

ROEMEENSE SOLDATEN DESERTEREN.

De vrees, welke in Roemenië ontstaan is als gevolg van de opmars van het Rode leger, schijnt zich te hebben uitgebreid naar het leger. Dit zeggen de laatste berichten, die in Istanbul ontvangen worden. De laatste tien dagen zouden er vele deserties hebben plaats gevonden onder de troepen aan het Russisch front (Istanbul, (AP) 15.1).

NIEUWS VAN OVERAL.

— De radio van Moskou deelde mede, dat de kozakken-ruiterij over de sneeuw van Wit-Rusland snelt en reeds de ontsnappingsweg heeft afgesneden voor de verslagen nazie-strijdkrachten die zich uit Mozyr naar het Westen terugtrekken. De kozakken hebben Mozyr reeds ver achter zich gelaten. Mozyr is het spoorwegcentrum aan de Noordelijke rand van de Prippet-moerassen. De Russen hadden de stad onder vuur en Vrijdagavond maakte Stalin de verovering ervan in een dagorder bekend.

— Het Japanse Domei-agentschap maakte bekend, dat meer dan 10 Liberator bommenwerpers Makassar op Celebes Woensdagavond hebben aangevallen.

— De radio van Berlijn meldt, dat de oud-Premier van Bulgarije, Andreatosjev, op 10 Januari te Sofia is overleden tengevolge van een hartaanval.

— De radio van Ankara zeide, dat de Japanse en Hongaarse Gezanten in Bulgarije gedood werden bij de Geallieerde luchtaanval van Maandag op Sofia.

— De Duitse radio deelde mede, dat Luitenant Generaal Dominico Mittica van de Fascistische Militie, die deel uitmaakte van de rechtbank welke Ciano ter dood veroordeelde, gedood werd bij een auto-ongeval.

— Het Finse communiqué beweert, dat in de richting van Rukajaervi een Russische patrouille werd afgeslagen, welke poogde de Finse stellingen te naderen onder dekking van het geschut.

— Een goed ingelicht industrieel deelde aan den berichtgever van de Associated Press in Stockholm mede, dat Berlijn er erger aan toe is dan Hamburg. Hij zeide, dat 2 millioen Berlijners de stad verlaten hebben en dat nog meer dan 500.000 anderen dakloos zijn.

— De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog, Henry Lewis Stimson, heeft het Noordamerikaanse volk gewaarschuwd, dat de Duitse legers in Rusland nog machtig zijn en zich ordelijk terugtrekken.

— William Carter Burdett, de Noordamerikaanse Gezant in Nieuw Zeeland, is op 59-jarige leeftijd overleden, minder dan twee maanden na de post aanvaard te hebben.

BEKNOTTING VAN HET ONDERWIJS DOOR DE AS—VI.

Het Heldencorps der Noorse Onderwijzers.

Noorse jeugd moet niets hebben van de nazieleer.

In 5 maanden tijds slechts 4 weken school.

VASTBERADEN IS DE HOUDING DER STUDENTEN.

Vóór de Duitse bezetting bestond er in Noorwegen een stelsel van staatsonderwijs, dat practisch alle scholen omvatte, zowel lager-, middelbaar-, als hoger onderwijs. Het lag derhalve in de lijn der verwachtingen dat — nadat Noorwegens binnenlands beleid in September 1940 door den Duitsen Commissaris Terboven was toevertrouwd aan de partij van Quisling, de Nasjonal Samling (natuurlijk op voorwaarde, dat de Duitsers het recht zouden hebben tussenbeide te komen „wanneer hun belangen op het spel stonden") — de nieuwe bewindvoerders alles in het werk zouden stellen om de scholen te maken tot een werktuig voor de Nazie-propaganda. Hoewel Quisling, zelfs in de periode van zijn grootste „successen", nooit een grotere aanhang dan 2% heeft kunnen verwerven en ook nooit in staat is geweest ook maar één enkele zetel in het Storting te winnen, hoopte hij niettemin een bredere basis voor zijn nietig partijtje te scheppen door de geest van de Noorse jeugd aan te tasten. Een groot deel van de propaganda van zijn partij droeg het karakter van een oproep aan de Jeugd — in tegenstelling tot de oudere generaties — onder het mom, dat de ouderen niet de kracht hadden zich los te scheuren van de „decadente tradities der democratie". Van den beginne af waren ouders en leraren in Noorwegen er zich echter van bewust, dat de strijd om de jeugd van het land er een zou zijn op leven en dood, en men koesterde ernstige twijfel en vrees voor de toekomst van de jongere generatie. Maar het kan nu zonder enige reserve verklaard worden, dat deze twijfel en vrees volkomen zijn opgeheven: door haar eigen daden heeft de jeugd van Noorwegen bewezen, dat zij de idealen der democratie ten volle onderschrijft en slechts verachting kent voor de Nazie-leer en hen die deze leer navolgen.

Quisling's Commissaris voor Kerk en Onderwijs (tegenwoordig „Minister" Skancke) begon reeds in de winter van 1940-41 de Nieuwe Orde in het onderwijs door te voeren. Verschillende verordeningen werden uitgevaardigd, o.a. dat het portret van Quisling in alle scholen moest worden opgehangen, dat het Duits de plaats van het Engels, als eerste vreemde taal in het onderwijs, moest innemen, dat de leerboeken over staathuishoudkunde en geschiedenis zouden worden gewijzigd, dat alle Engelse leerboeken zouden worden afgeschaft en boven alles — dat het onderricht in de school gegeven moest worden in de geest van de Nasjonal Samling. Het was deze laatste verordening, die de eerste revolutie in de Noorse scholen teweeg bracht en leidde tot wijd en zijd verspreide schoolstakingen. Dat was Februari 1941. Er waren nog twee andere factoren, die mede aanleiding waren geworden voor de spontane golf van protest. De eerste was een order, dat alle kinderen in Oslo een bezoek moesten brengen aan de Hitler-Jeugd-Tentoonstelling, die daar werd gehouden; de tweede was het grove gedrag van de Hird (Quisling's Stormtroepen) tegen de jeugd, waarvan zich zelfs sommige gevallen binnen de schoolmuren voordeden. Deze stakingen, die in steden als Oslo, Bergen en Trondheim bijna door de gehele schooljeugd werden gesteund, waren de eerste van een reeks ontgoochelingen, die het Quisling-regime te wachten stonden. Zodra de partij er zich van bewust was, dat zij zich tegenover een veel grotere oppositie gesteld zag dan zij verwacht had, was zij wel verplicht tot een compromis te komen. Een groot aantal van de gewraakte verordeningen werd hetzij ingetrokken of in de practijk niet verder doorgevoerd.

Op 6 Februari 1942, na een tijdperk van betrekkelijke rust ten aanzien van de schoolstrijd, vaardigde Quisling's nieuwe regering een decreet uit, waarbij alle Noorse jongens en meisjes tussen de 10 en 18 jaar verplicht werden dienst te nemen in de jeugdbeweging van de Nasjonal Samling — het equivalent van de Hitler-jeugd — waar zij in de geest van de Nieuwe Orde opgevoed zouden worden. Op 14 Februari protesteerden de bisschoppen tegen de ondragelijke positie, waarin gewetensvolle ouders zich daardoor zouden zien.

Bij wetsvoorstel van 5 Februari 1942 werd een Front van Nazie Leraren (Laerersamband) opgericht onder leiding van den voormaligen Hird-leider Orvar Saether. Dit Front had ten doel de leraren tot Nazies te maken; lidmaatschap was verplicht voor al het onderwijzend personeel en wie uit de bond trad zou daarmee tegelijkertijd geacht worden zijn ambt te hebben opgegeven. Niettegenstaande dit stroomden de ontslagaanvragen binnen, en binnen korte tijd hadden 12.000 van de 14.000 Noorse leraren schriftelijk verklaard, dat zij niet konden deelnemen aan jeugdonderwijs op de basis van de beginselen van de Nasjonal Samling.

Op dit punt grepen de Nazies in, met het doel om door bruut geweld eens en vooral de oppositie van de leraren te breken. In Maart en April 1942 werden ongeveer 1.300 leraren gearresteerd en naar concentratiekampen gezonden, waar zij onder ellendige omstandigheden leefden en onder toezicht van SS-mannen aan een wreed straf-regime waren onderworpen. Later werden er 500 van hen uitgezocht om in de dokken van Kirkenes in het hoge Noorden dwangarbeid te verrichten. De geschiedenis van hun reis, die begon in onverwarmde veewagons waarna de mannen veertien dagen lang opeengepakt waren in de ruimen van een oude kustvaarder, het stoomschip Skjerstad, heeft overal diepe indruk gemaakt. Ondanks deze ontzettende lichamelijke en geestelijke kwellingen en de sterke pressie, die tegelijkertijd werd geoefend op die leraren, die men in vrijheid had gelaten, hebben de 12.000 leraren (met uitzondering van heel enkelen, die door hun ervaringen geestelijk en lichamelijk gebroken waren) tot op vandaag hun houding van onverbiddelijk verzet tegen de Laerersamband en de jeugdbeweging van de Nasjonal Samling gehandhaafd. De heldhaftige houding van de Noorse leraren, die daarin gesterkt worden door de Noorse jeugd en de Noorse ouders, heeft in elk Noors gezin de betekenis van de strijd tegen de Nazie-leer duidelijk gemaakt. Zij heeft tevens andere delen van de Noorse bevolking bezield om zich op soortgelijke wijze te verzetten tegen de nazificatie van Noorwegen en heeft de breuk tussen de Noorse Kerk en het regime van Quisling verhaast.

Noorse Universiteiten en Hogescholen hebben eveneens een aandeel gehad in het verzet tegen de Nazies. Van de negentig professoren, die aan de Universiteit van Oslo waren verbonden, waren er slechts twee Nazies: Klaus Hansen, de physioloog, en Birger Meidall, de statisticus. Sinds de bezetting zijn verschillende professoren afgezet; er zijn drie nieuwe Nazie-gezinde professoren benoemd, maar al hun collega's zijn geboycot door de studenten, die sedert hun rector Professor Didrik Seip en tal van andere hoogleraren in 1941 naar een concentratiekamp zijn gezonden, waarna een Nazie-rector werd aangesteld, in vele gevallen ook de gehele Universiteit hebben gemeden. In September 1940 heeft de Studentenbond een nationale bijeenkomst gehouden, waar de bekende publicist Dr. Scharffenberg de studenten toesprak. Zowel de voorzitter van de Studentenbond als Dr. Scharffenberg werden daarop gearresteerd, de Studentenbond werd ontbonden en een Nazievereniging werd in plaats daarvan opgericht. Deze laatste werd echter gesteund door ten hoogste 1 procent van de 4.000 actieve studenten.

De Quislings hebben nu gedreigd, dat het toetreden tot de Nazie Studenten Organisatie voor alle studenten in het volgende academische jaar verplicht zal worden gesteld, maar het moet nog afgewacht worden of zij in staat zullen zijn hun bedoelingen inderdaad door te zetten. Op de Hogeschool te Trondheim hebben de Quislings soortgelijke pogingen tot verduitsing in het werk gesteld, maar de grote meerderheid der studenten heeft ook hier de organisatie der Nazies geboycot en haar geestelijke onafhankelijkheid weten te handhaven.

Hoewel Duitsers en Quislings er bijna in het geheel niet in geslaagd zijn de Nazie-leer te doen doordringen tot scholen en Universiteiten, zijn zij er indirect wel in geslaagd de normale voortgang van het onderwijs van schoolkinderen en studenten aanmerkelijk te belemmeren. Hoewel er in Noorwegen geen enkele onderwijsinstelling formeel is gesloten zijn de werkzaamheden van de scholen toch voortdurend onderbroken, in het bijzonder gedurende het jaar 1942. Naar schatting zou het merendeel van de Noorse schoolkinderen in het tijdvak van Maart tot Juli 1942 niet meer dan drie à vier weken normaal schoolonderwijs hebben genoten omdat de scholen wegens het een of andere voorwendsel werden gesloten. In de zomer hebben de Duitsers op grote schaal schoolgebouwen opgevorderd. Deze moesten dienst doen als barakken en verblijfplaatsen voor de soldaten. Het gevolg daarvan was, dat Quisling's „Minister" van Onderwijs ten tijde dat de scholen officieel weer opengesteld zouden worden, de plaatselijke onderwijs-autoriteiten opdracht moest geven zo veel mogelijk particuliere huizen te vinden, die als tijdelijke scholen moesten dienen. Eén inspecteur moest de leerlingen van één school in Oslo verspreiden over 55 verschillende particuliere huizen. Het werk aan de Universiteiten is in mindere mate gestoord, maar de studenten hebben zich niettemin verplicht gevoeld de colleges van Nazie-professoren te mijden. Indien de Quislings inderdaad hun plannen om het lidmaatschap van de nieuwe studenten-organisatie verplicht te stellen zullen doorvoeren, kan verwacht worden, dat vele studenten de Universiteiten en de Technische Hogescholen geheel en al zullen boycotten.

De „Internationale" is dood.

De afschaffing van de „Internationale" als het officiële volkslied van de Sovjet Unie duidt op het einde van een revolutionnair tijdperk.

Als volkslied heeft de beroemde hymne van de Parijse Commune van 1871, in Rusland reeds verscheidene jaren terug afgedaan. Het overleefde nauwelijks zijn componist, den Belg Pierre Degeyter, die op 26 September 1932 op vier en tachtigjarige leeftijd overleed te St. Denis, een voorstad van Parijs.

Toen de grijze Degeyter voor het eerst in Moskou aankwam bij gelegenheid van de tien-jarige herdenking van de Russische Revolutie, werd de „Internationale" door heel Rusland met geestdrift gezongen. De eerbiedwaardige opstandeling dankte telkens en telkens weer de onvermoeibare Russische koren, die hem van de grens naar de hoofdstad vergezelden, met tranen in de ogen.

In het begin genoot de man van de attentie van zijn Russische gastheren en aanvaardde dankbaar de uitnodiging om als Sovjet ereburger in Rusland te blijven. Op de duur echter werd hij verstoord, totdat hij op zekere dag, te Leningrad, verward en wanhopig zijn handen ophief en uitriep: „Maar, mijn God, dit is een strijdlied voor den arbeider, geen kerklied". Hij had toen een koor gehoord, dat zijn lied in acht stemmen zong. Tegen de tijd dat het de gewoonte werd om de „Internationale" veertienstemmig te zingen, keerde hij naar zijn nederig huis te Saint Denis terug, waar hij op 2 October 1932 begraven werd, zes dagen na zijn dood, wat den Russen tijd gaf, om een van hun beste koren gauw even over de grens te sturen om hem bij zijn graf de laatste eer te bewijzen.

In Moskou werd de „Internationale", behalve bij officiële gelegenheden en bijeenkomsten van buitenlandse communisten, weinig meer gehoord. Toen, omstreeks 1936 ook deze buitenlanders wegbleven uit de vroegere hoofdstad van de wereld-revolutie, werd de „Internationale" practisch nog maar gezongen bij bezoeken van ambassadeurs. Het werd zelden bij parades gehoord en als het gehoord werd, dan was het in een heel ander rhythme, dat in het geheel niet leek op de voorende melodie van De Geyser.

Toen men in 1939 in Moskou een boek publiceerde over Pierre Pottier, den schrijver van de woorden van het lied, die in 1871 lid geweest was van de Parijse Commune, waren platen en text zuiver historisch. Slechts enkele regels werden gewijd aan de rol van de „Internationale" in Rusland sinds 1917. De „Internationale" was niet het strijdlied van de Parijse Commune. Ofschoon het lied in 1871 geschreven werd, werd de muziek pas gezet in 1888 en het zou nog tien jaar duren voordat het populair werd in Frankrijk. Spoedig werd het het traditionele lied van elke internationaal socialistisch congres. Het was het lied van Lenin en van de oude garde. De intonatie bij de opening en sluiting van de vele internationale samenkomsten en Russische partijconferenties was een plechtig ritueel. In latere jaren echter zongen alleen revolutionnaire socialisten en Trotzky-aanhangers, waarvan Maarschalk Jozef Stalin niets moet hebben, het lied met dezelfde oude geestdrift.

In de hedendaagse, strict georganiseerde Sovjet Rusland was de „Internationale" niet op haar plaats. Ofschoon de Russische overzetting wat minder grimmig was dan het oorspronkelijk Franse lied, is het onverenigbaar met het moderne Sovjet-patriottisme. De strijdkreet tot de soldaten gericht, maakt geen indruk in deze oorlog, en de beroemde regels: „Als zij erop staan om helden van ons te maken, zullen ze leren dat onze kogels voor onze eigen generaals bestemd zijn" werden wat pijnlijk toen men de titel van generaal weer ging invoeren in het Russische leger.

Het nieuwe Sovjet-volkslied dat de „Internationale" zal vervangen, is een lied dat het moederland verheerlijkt, een belofte om de geboortegrond te verdedigen, en een opdracht aan de nationale glorie.

Gelijk wij dezer dagen hebben bericht is er een nieuw Russisch volkslied bekroond. De text hiervan hebben wij nog niet. De dichters zijn S. H. Michailov en E. Registan; toonzetter is A. V. Alexandrov, die gedrieën een prijs ter waarde van $ 37.740 kregen. De text van de „Internationale" verscheen in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 6 November 1943.

Priester en Politiek.

Wij wisten in Nederland zeer goed, dat politiek niet direct tot het domein der Kerk behoort. Waar echter het Christendom op alle gebieden van het leven moet worden toegepast, kan het ook tot de taak der Kerk en haar dienaren behoren, voor de toepassing der christelijke beginselen op politiek terrein op te komen. Dit is in de laatste jaren der Kerkgeschiedenis nog al eens gebeurd. Natuurlijk staan priesters, die op die manier optreden, aan heel wat critiek bloot. Zo is het altijd geweest, zo zal het altijd wel blijven. De Nederlandse bisschoppen hebben het ondervonden en velen hunner priesters deelden in hun lot. Tegenwoordig komt de aanval van het Oosten. „In plaats van God te danken voor de redding der Kerk door Hitler" — zo beweerde het nazie-blad „De Misthoorn" — „spelen zij nu met God, die de hemelpoort voor de nazies gesloten moet houden. Hun toga's ruiken naar kamfer, terwijl zij hun gebeden uitspreken voor een Regering, die met Bolsjewieken intrigeert."

„Volk en Vaderland" publiceerde een caricatuur, aartsbisschop De Jong voorstellend, terwijl hij Stalin een kroon opzet. En een nazie-spreker riep dat de 5 Nederlandse politieke bisschoppen maar naar Rome gezonden moesten worden met een verzoek om er 5 echte priesters voor in de plaats te krijgen.

Grof als deze beledigingen zijn, wij gaan er toch groot op, dat onze bisschoppen en priesters zo moedig voor waarheid en recht opkomen. Vooral daar waar het moeite kost. Dat is dan ook de reden, waarom wij met zoveel voldoening de laatste geschiedenis van Bisschop Adriano Bernareggi van Bergamo in Noord-Italië lazen in C.I.P. Correspondence. Deze bisschop heeft zich de verontwaardiging der Republikeinse Fascisten op de hals gehaald, daar hij de Katholieken uitgenodigd had actief het terrein van de politiek te betreden en hen had aangespoord de As-vertegenwoordigers te weerstaan en hun niet te gehoorzamen. Het bisdom Bergamo heeft steeds een goede naam gehad door zijn houding tegenover het Fascisme. Onmiddellijk na Mussolini's val waren de christelijk-democratische organisaties van het diocees opnieuw in het leven geroepen. Reeds in de zomer van 1938 was er een soort Fascistische vervolging tegen de Kerk uitgebroken. Men had er het moedigste diocesane blad, dat in Italië bestond, de „Eco di Bergamo", vernietigd. Toen daarna een groep pelgrims van Bergamo op 27 Augustus 1938 bij Pius XI op audiëntie kwam, zeide de Heilige Vader, natuurlijk denkend aan de dingen, die hier hadden plaats gehad: „Wij weten zeer goed, hoe moeilijk de tijd is, die de katholieken van Bergamo en hun bisschop te doorleven hebben, en wij kennen ook het lot van hun diocesaan blad de „Eco di Bergamo". Wij zegenen allen in Bergamo, die voor de zaak der waarheid hebben geleden."

In de laatste rede, die Pius XI voor de Cardinalen gehouden heeft, Kerstmis 1938, verwees Hij opnieuw naar de vervolging in Bergamo.

Het is bemoedigend ook in deze dagen de Strijdende Kerk te zien in haar fierheid en strijdbaarheid.

M. Mommersteeg.